

Skriftlig fremsættelse af forslag**Jette Gottlieb (EL):**

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø.

(Lovforslag nr. L 106).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Jes Lunde (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af grønne afgifter for erhverv.

(Beslutningsforslag nr. B 37).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager beslutningsforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Helge Sander (V):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om begrænsning af Arbejdstilsynets beføjelser ved arbejde i private hjem.

(Beslutningsforslag nr. B 38).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Helge Adam Møller (KF):

Som ordfører for forslagsstillerne skal jeg hermed tillade mig at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om maskeringsforbud.

(Beslutningsforslag nr. B 39).

Jeg skal i øvrigt henvise til forslagets tekst og de bemærkninger, der ledsager det, og anbefale det til Tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af lovforslag nr. L 83: Forslag til lov om ændring af lov om banker og sparekasser m.v. (Rådgiveransvar).

Af Kjeld Rahbæk Møller (SF) m.fl.

(Fremsat 29/11 94).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):**

Det kan da bestemt være nyttigt at diskutere, om pengeinstitutsektorens rådgivning af kunderne er tilstrækkelig, eller om der er behov for fra politisk hold at foretage sig noget.

Fra SF's side er det blevet påpeget, at der er behov for en præcisering i banklovgivningen af forbrugers rettigheder, hvis en forbruger får et dårligt råd i et pengeinstitut. Det begrundes med, at der ikke i banklovgivningen er tilstrækkelige regler, og at der er en tendens til, at pengeinstitutterne ikke retter sig efter de afgørelser, som træffes af Pengeinstitut Ankenævnet.

Først vil jeg godt henlede opmærksomheden på, at der ved Forbrugerombudsmandens retningslinjer for etik i pengeinstitutternes rådgivning, som der med bl.a. Finansrådet opnåedes enighed om i sommeren 1994, er sket en præcisering af pengeinstitutternes adfærd ved afsætning af produkter og ydelser og i den hertil knyttede rådgivning. Disse vejledende retningslinjer overflødiggør faktisk de foreslåede regler i § 48 a, stk. 1 og 2.

For så vidt angår SF's bemærkninger om, at der er en tendens til, at pengeinstitutterne ikke retter sig efter afgørelser truffet af Pengeinstitut Ankenævnet, viser den seneste årsberetning fra 1993, at der ud af 432 indbragte sager til ankenævnet kun er tale om 23 sager, hvor det indklagede pengeinstitut har meddelt, at det ikke ønsker at være bundet af kendelsen.

Jeg ved ikke, i hvor høj grad man kan bebrejde pengeinstitutterne, at de på nogle områder ønsker at få efterprøvet Pengeinstitut Ankenævnets afgørelse, hvis de er uenige i en kendelse. At få prøvet en sag ved flere instanser er vel et retssikkerhedsprincip, vi normalt hylder.

Den foreslåede regel i § 48 a, stk. 4, indebærer, at der skal betales godtgørelse til kunderne, hvor de har været i god tro om et bestemt resultat af et pengeinstituts rådgivning. En lignende bestemmelse findes i § 24, stk. 2, i lov om om-

sætning af fast ejendom, men denne bestemmelse gælder kun for egentlige beregninger af bestemte poster.

Derfor vil den foreslåede regel indebære et brud med det fundamentale princip om, at kun dokumenterede økonomiske tab skal erstattes. Det er heller ikke en betingelse, at pengeinstituttet har handlet ansvarspådragende eller har påtaget sig at indestå for rigtigheden af den pågældende beregning. Der er efter bestemmelsen tale om en økonomisk kompensation til forbrugeren for skuffet forventning.

Afgørelsen af, om forbrugeren har lidt et økonomisk tab som følge af et pengeinstituts forkerte beregning, kan i mange situationer være vanskelig, og afgørelsen kan for forbrugeren forekomme tilfældig. Pengeinstitut Ankenævnet har imidlertid ud fra en rimelighedsvurdering i en række tilfælde tilkendt godtgørelse for den skuffede økonomiske forventning, som pengeinstituttets fejl har påført forbrugeren.

Den foreslåede § 48, stk. 4, er for unuanceret og tager ikke hensyn til de mange forskelligartede rådgivningssituationer, der forekommer i praksis. I nogle tilfælde vil det efter en konkret vurdering ikke være rimeligt at pålægge pengeinstituttet at betale en godtgørelse, selv om forbrugers forventning er blevet skuffet.

Efter regeringens opfattelse er situationerne så forskelligartede, at retningslinjer for disse grupper af tilfælde bør fastsættes gennem praksis i Pengeinstitut Ankenævnet og ved domstolene.

Hvis man ønsker en så væsentlig skærpelse af pengeinstitutters ansvarsgrundlag, som forslaget lægger op til, må det i hvert fald forudsætte bredere overvejelser over professionelle rådgivers ansvar over for forbrugeren.

En mulighed var derfor at nedsætte et udvalg for at se på det spørgsmål.

Jeg synes, det er meget vigtigt, at lovgivningen ikke bliver indrettet på en sådan måde, at pengeinstitutterne ikke længere tør give kunderne den smidige og uformelle rådgivning, som gives i dag. Det er faktisk noget, som enhver bankkunde har brug for.

Men sammenfattende er det altså regeringens opfattelse, at vi gennem Forbrugerombudsmandens vejledende regler og gennem Pengeinstitut Ankenævnet og domstolene har de fornødne instrumenter til sikring af forbrugeren. Vi kan derfor ikke støtte SF's forslag, men vi er villige til at nedsætte et tværministerielt udvalg, der på basis af en række høringer kan komme med

nogle bredere overvejelser om professionelle rådgivers ansvar over for forbrugeren.

Lissa Mathiasen (S):

Lovforslaget her fra SF om at indføre et skærpet lovfæstet rådgiveransvar for pengeinstitutterne har i sin grundholdning et sigte, som vi i Socialdemokratiet er enig i. Når jeg alligevel her fra starten må melde, at vi ikke kan støtte forslaget, skyldes det, at vi mener, at SF burde være gået videre og ikke kun have set på rådgiveransvar i forhold til pengeinstitutterne. Vi mener, at det vil være langt mere naturligt generelt at se på, hvor der via, skal vi kalde det ekspertbistand, er behov for at have et egentligt rådgiveransvar.

Går vi den vej, vil det samtidig med en præcisering af forbrugerbeskyttelsen også sikre, at der ikke skabes en form for konkurrenceforvridning brancherne imellem – dette ikke mindst set i forhold til den udvikling, der har været, af finansielle supermarkeder. Men jeg forestiller mig faktisk, at vi også i den sammenhæng bør se på, hvilke andre brancher det ville være naturligt at inddrage. Det kunne f.eks. være revisorer, advokater, forsikringssselskaber, realkreditinstitutter osv.

Som det også er fremhævet i SF's forslag, fik vi i foråret 1993 en præcisering af forbrugernes rettigheder i forbindelse med handel med fast ejendom. Ud fra lignende principper vil det være naturligt at tage det næste skridt. Men jeg erkender også, at det er et meget svært område at betrede.

Det er f.eks. væsentligt, synes vi, at vi stadig væk bevarer muligheden for, at småtvister kan afklares via de forskellige branchers klagenævn, og derfor vil det være naturligt, på samme måde som vi tidligere har set det, seriøst via et udvalgsarbejde at sikre et ordentligt grundlag for en sådan lovgivning. Jeg håber, at SF vil være parat til at medvirke positivt til, at vi får et sådant arbejde igangsat. Vi ser gerne, at der bliver nedsat et snævert sagkyndigt udvalg med en afbalanceret repræsentation af såvel bruger- som rådgiverinteresser.

Pia Larsen (V):

Må jeg starte med at sige, at Venstre ikke kan støtte SF's forslag om at udvide rådgiveransvaret for pengeinstitutterne i forhold til kunderne. Årsagen hertil er, at vi ikke ønsker at tage del i den mistænkeliggørelse, der ligger bag forslaget, af pengeinstitutterne og samtidig til en vis grad umyndiggørelse af kunderne, forbrugeren.

Det skal stadig væk være sådan, at man selv tager ansvaret for de beslutninger, man træffer i forhold til sine investeringer og efter de råd, man får i sit pengeinstitut. Man er jo egentlig ansvarsfri, hvis ansvaret entydigt går over på pengeinstituttet.

Desuden mener vi, det er meget vanskeligt at beregne, hvad en rimelig godtgørelse skal være. Det er nemmere, når der er tale om et konkret tab, og det tager loven jo allerede nu højde for.

Ministeren nævnte, at der skulle nedsættes et udvalg for at udrede, hvordan professionelle rådgiveres ansvar over for kunderne er, og hvordan det bør være. Det har Venstre sådan set ikke noget imod. Men når jeg så hører fru Lissa Mathiasen fra Socialdemokratiet sige, at dette udvalgsarbejde skulle give et ordentligt grundlag for en sådan lovgivning, må jeg tage afstand fra det.

Jeg kunne godt tænke mig at høre, om det bare skal være for at afdække de problemer, der måtte være, eller om der er tale om, at det skal danne grundlag for en kommende lovgivning. Hvis det er det sidste, ønsker Venstre ikke at deltage i det.

Til gengæld kan vi da godt se, at der har været nogle problemer med, at Pengeinstitut Ankenævnet har afsagt nogle kendelser, som de konkret involverede pengeinstitutter ikke har villet følge. Det giver et imageproblem, og det giver pengeinstitutterne et troværdighedsproblem.

Derfor vil jeg da henstille meget venligt til pengeinstitutterne og deres organisation, Finansrådet, at de selv ser dette vink med en vognstang og selv tager fat i problemet og måske finder en anden adfærd, hvis man kan sige det sådan, i forhold til pengeinstitutterne. Men det bedste er altså, hvis de selv tager fat i problemet. Venstre ønsker ikke at lave lovgivning på området.

Pernille Sams (KF):

Det Konservative Folkeparti kan ikke støtte dette lovforslag. Vi er direkte modstandere af at udvide erstatningsbegrebet til også at skulle omfatte erstatning for skuffede forventninger, f.eks. en spekulationsgevinst, der bliver mindre end håbet eller mindre end forventet.

Erstatning kan og skal man kun kræve, når der lides et tab. Det vil være en alvorlig glidebane set med vores øjne og starten på amerikaniserede erstatningsforestillinger, hvis det – som SF her lægger op til – skal være tilstrække-

ligt til at få erstatning, at den positive gevinst bliver mindre end beregnet, men dog stadig positiv.

Vi afviser derfor forslaget, og vi advarer samtidig imod det. Regningen skal betales af kunderne, og det vil blive dyrt for den almindelige forbruger både økonomisk og i form af manglende rådgivning fremover, såfremt det bliver vedtaget.

Det er naturligvis korrekt, at pengeinstitutternes rådgivning langtfra altid er helt glørværdigt objektiv. Men det er vel også rigtigt at notere sig, at det ikke er uvildig rådgivning, man får i et pengeinstitut. Et pengeinstitut er en forretning, og en bankrådgiver er ikke en uvildig advokat eller revisor, men naturligvis primært interesseret i at afsætte bankens produkter.

Det må man holde sig for øje som forbruger, og det må man selvfølgelig indrette sig efter. Forslaget har i øvrigt også den ulempe, at det tilskynder forbrugeren til at holde sig uvidende om de finansielle mekanismer og forhold, og det mener vi bestemt heller ikke er en ønskelig udvikling. Men den er uundgåelig, hvis det nye udvidede omkostningsbegreb kun skal gælde godtroende kunder.

Derfor et klart nej fra os.

Kirsten Jacobsen (FP):

Fremskridtspartiet kan heller ikke støtte SF's forslag om et udvidet rådgiveransvar. Det skyldes ikke, at vi ikke vil erkende, at der har været problemer med pengeinstitutter, som ikke vil følge de afgørelser, der er truffet i Pengeinstitut Ankenævnet. Det synes vi er kritisabelt, og vi synes også, at Finansrådet måske skulle have taget mere håndfast om problemet og sørget for nogle bedre regler, men det er en opgave, som sektoren må løse. Vi synes ikke, det er et lovgivningsanliggende.

Al erstatning plejer jo at bygge på, at man har lidt et tab, og her er det, SF går ud i helt andre fortolkninger, så man skulle kunne få erstatning, uanset at man ikke har lidt et tab. Det er i strid med den almindelige erstatningsret.

Men vi ønsker ikke at lovgive på det her område, og jeg har noteret mig, at ministeren sagde, at man gerne ville afdække problemerne i et udvalgsarbejde, og det har Fremskridtspartiet heller ikke noget imod. Det ser vi i og for sig gerne, men som Venstres ordfører sagde: Hvis det er meningen, at det udvalgsarbejde skal blive til et kommissorium, som går ud på, hvordan man skal til at opbygge et helt særligt ansvar for

pengeinstitutterne, så siger vi fra med det samme.

Hvis man endelig skulle inddrage noget i det udvalgsarbejde, så var det måske snarere det problem, som allerede er blevet meget akut for os, nemlig den forskel, der ligger i, at advokater i dag kan udøve ejendomsformidling, men ikke har det samme ansvar som en ejendomsmægler, der udøver den samme rådgivning. Det burde man se på. Det burde man få løst, for det er et rådgiveransvar, som er forskelligt for to grupper af udøvere, som laver den samme formidling.

SF's forslag kan vi som sagt ikke støtte, men vi ser gerne problemerne afdækket, og vi vil også gerne sende det vink med en stor vognstang til pengeinstitutterne, at de afgørelser, Pengeinstitut Ankenævnet, som de selv har nedsat, træffer, bør de følge.

Bjørn Elmquist (RV):

Vi deler SF's interesse for rådgiveransvar, de professionelle rådgiveres ansvar over for forbrugerne, og vi kan også se, at der er sket noget på området: ejendomsmægleransvaret, som allerede er blevet nævnt her fra talerstolen. Og der er mere på vej.

Det såkaldte Jens Thomsen-udvalg med anbefalinger til forbedring af forholdene i pengeinstitutsektoren er ved at blive udmøntet i lovforslag fra regeringens side, og en af de ting, der dér vil blive taget fat på, er det, at man ikke må operere med begrebet bankobligationer, for dermed kan man skabe nogle forventninger til et produkt, som ikke helt står mål med realiteterne. Når man taler om obligationer i bred sammenhæng, forledes forbrugerne jo til at tro, at det er noget, der er statsgaranti på eller i hvert fald en masse fast ejendom bag ved. Så der er andet på vej.

Der er flere, der har sagt, at man skal være varsom med at beskytte mod skuffede forventninger, og at på den måde vil vi gøre kål på vigtige erstatningsretlige grundprincipper, der siger, at et tab skal være lidt. Nu skal jeg ikke her kaste mig ud i store erstatningsretlige forelæsnings eller overvejelser, men bare minde om, at der er noget, der hedder positiv opfyldelsesinteresse i erstatningsretten, og det vil sige, at der også kan være tilfælde, hvor man får skuffede forventninger, hvor forventningerne er blevet skruet op af en eller anden anden person i et sådant omfang, at man faktisk har ret til at få en form for erstatning.

Med disse ord har jeg ikke sagt, at Det Radikale Venstre kan støtte SF's forslag. Jeg mener nok, at det er for isoleret en løsning, og at den måske også kan få nogle utilsigtede virkninger.

Jeg synes, det er godt med ministerens tilsagn om, at vi får et udvalg, der kan udrede disse ting. Jeg håber også, at vi i den sammenhæng kan få fat på noget af det, som fru Kirsten Jacobsen var inde på, nemlig finde ud af, hvad det betyder, hvis f.eks. en advokat går ud i specielle områder, hvor det normale advokatansvar og den normale advokatforsikring ikke dækker.

En gennemgang af mulighederne for at få fastslået et professionelt rådgiveransvar i større omfang, end vi har i dag, vil vi meget gerne fra Det Radikale Venstres side støtte.

Frank Aaen (EL):

Vi er fra Enhedslisten positive over for SF's forslag og for den danske skyld også over for de overvejelser, som fru Lissa Mathiasen gav udtryk for heroppefra tidligere.

Vi er enige i, at der skal være pligt til at oplyse om aftaler, der er mellem pengeinstituttet og eventuelle leverandører af forskellige ydelser, og oplyse om de eventuelle interesser, et pengeinstitut selv måtte have i, at brugerne går ind i en given transaktion.

I den forbindelse kan man måske nok sige, at forslaget er en slags nødværges forslag i forhold til de finansielle mastodonter, som vi oplever udvikle sig i Danmark i særdeleshed med Den Danske Bank, og derfor kan vi sige, at vi støtter forslaget, men jo sådan set er interesseret i, at vi tager mere håndfast på problemet med den koncentration, der foregår med de finansielle supermarkeder, hvor man blander alle mulige forskellige finansielle ydelser sammen.

Vi er i særdeleshed interesseret i at få kigget lidt nærmere på den efterhånden så berømte Danske Bank og den dominerende rolle, den har, med en tredjedel af bankvæsenet, en tredjedel af forsikringssektoren og en tredjedel af pensionssektoren ungefær. Det synes vi nok vi skulle tage mere direkte fat i. Dér har vi et problem.

Vi er selvfølgelig også enige i, at der skal være en vis form for ansvar for den rådgivning, man giver.

Jeg vil slutte af med at sige, at vi under udvalgsarbejdet gerne vil være med til at sikre, at det er banken, der har ansvaret for dårlig rådgivning, og ikke den enkelte ansatte eller den enkelte bestyrer. Det siger vi selvfølgelig, fordi

vi har set i selskabstømmersagerne, at Den Danske Bank har prøvet at tørre hele problemet af på nogle enkelte bankbestyrere ved at sige, at det bare er dem, der har lavet noget. Sådan er det selvfølgelig ikke, det er noget, der er godkendt i bankens ledelse, og det er bankens ledelse, der skal have ansvaret for den rådgivning, der gives.

Sonja Albrink (CD):

Lad mig starte med at sige, at i CD kan vi ikke støtte det af SF fremsatte forslag. Det er jo altid nyttigt at diskutere, om pengeinstituttsektorens rådgivning af kunderne er tilstrækkelig. Vi mener dog i CD, at der ikke er behov for de nye tiltag, som SF fremfører i forslaget.

Vi kan tilslutte os det, som erhvervsministeren gav tilsagn om: at nedsætte et udvalg til at kigge på disse problemer, og det vil vi meget gerne medvirke til.

Kjeld Rahbæk Møller (SF):

Indledningsvis skal jeg takke hr. Frank Aaen for støtten. Jeg er meget enig med ham i, at dette forslag bestemt ikke løser alle problemer i bankverdenen, men det tager fat i det hjørne, der hedder rådgiveransvar, og det er jo også sigtet med det.

Men så vil jeg i øvrigt kommentere regeringens holdninger, som jeg forstod indebar en afvisning. Noget af ministerens begrundelse forstår jeg ikke helt. Hun henviser til, at i ejendomsæglerloven tales der om beregninger. Det gør der faktisk også her i stk. 4. I henhold til forslaget § 48 a, stk. 4, skal der foreligge en konkret beregning, for at der kan være tale om rådgiveransvar.

O.k., ministeren afviste, men gav dog tilsagn om at nedsætte et tværministerielt udvalg til at kulegrave sagen, og det er jo dog noget. Og det bliver så endnu bedre, når jeg lytter videre, hvor fru Lissa Mathiasen uddybede ministerens løfte. Jeg forstod, at der skulle være et udvalg, der skulle se bredere på det, ikke kun skulle se på pengeinstitutter, men også på andre operatører, andre rådgivere, revisorer, advokater osv., og at det skal indeholde alene brugere og rådgivere, og det blev så yderligere fulgt op af hr. Bjørn Elmquist, der konkret sagde, forstod jeg, at Det Radikale Venstre gerne ville have placeret ansvaret for rådgivningen, men også ønskede det bredere, ligesom fru Lissa Mathiasen gjorde rede for det.

Det, vi lagde op til, var selvfølgelig at få vores

forslag vedtaget, men da der ikke er flertal for det, skal jeg straks tilkendegive, at vi ikke vil bringe det til anden og tredje behandling, men at vi vil gå ind i det tilsagn, der nu er givet, og håbe, at vi sammen med regeringen kan være med til at præge det udvalgsarbejde, der kommer, og at vi kan blive enige om at få nedsat sådan et udvalg og få et kommissorium for et sådant udvalgsarbejde. Så synes jeg, det er et godt resultat, så får vi et ordentligt apparat, et ordentligt grundlag, og så kan vi lave en lovgivning i enighed senere, håber jeg.

Så jeg skal takke for de tilsagn, der er givet fra ministeren og fra regeringspartierne ordførere.

De tre borgerlige ordførere skal jeg ikke kommentere nøjere bortset fra fru Kirsten Jacobsen, som jeg synes var skuffende. Der er vist ikke nogen, der har svovlet så meget i denne sal om bankerne som netop fru Kirsten Jacobsen, og så var det ejendommeligt at høre hun ikke ville være med til at præcisere deres ansvar. Selv om hun ligesom i øvrigt også fru Pernille Sams og fru Pia Larsen var klar over, at der var problemer, var ingen af dem villige til at gøre noget. O.k., vandene skiller. Det er rart en gang imellem, at man kan se forskel, og det er altså regeringen, SF og, går jeg ud fra, Enhedslisten, der kan gå ind i et arbejde for at rette op på den her sag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 26:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af private udviklingselskaber.

Af Kjeld Rahbæk Møller (SF) m.fl.
(Fremsat 17/11 94).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

SF's forslag har til formål at etablere udviklingselskaber, som skal indskyde risikovillig kapital i iværksættervirksomheder især inden for byerhverv og skibsbygning.

Jeg kan med det samme sige, hvad der vel heller ikke vil overraske nogen, at regeringen er enig i den grundlæggende tanke om at etablere udviklingselskaber, hvilket jo også er baggrunden for, at regeringen sidste år fremsatte sit eget forslag om udviklingselskaber, og dette forslag fik da også støtte fra SF.

Til gengæld mener jeg nok, at vi bør se tiden en lille smule an, før vi tager helt nye initiativer for at tilvejebringe egenkapital til små og mellemstore virksomheder. Som bekendt er statsgarantiens udviklingsvirksomheder nu i gang, 15 udviklingselskaber er allerede i opstartfasen eller er ligefrem begyndt at udbetale indskud. Jeg synes lige, at vi skal give dem en chance for at se, hvad de nu duer til.

Men jeg synes, at der er et element i SF's forslag, som godt kunne fortjene en nærmere overvejelse. Det er forslaget om, at også private investorer skal stimuleres til at investere i udviklingselskaber.

Jeg vil derfor foreslå, at vi under udvalgsbehandlingen af SF's forslag nærmere vurderer, om et sådant forslag vil kunne medvirke til at skaffe risikovillig kapital også til de mindre udviklingselskaber, som måske særlig vil fremme investeringer i iværksættervirksomheder og meget små virksomheder.

Jeg bliver nødt til at sige med det samme, at heri indgår altså også nogle skattemæssige konsekvenser. Det er en almindelig linje i regeringen, at vi ikke ønsker nye fradragsmuligheder på selvangivelsen, men også dette kan jo indgå i overvejelserne under udvalgsbehandlingen.

Ole Vagn Christensen (S):

Af den fremlagte erhvervsredegørelse fra regeringen fremgår det, at det er nødvendigt, at der skabes muligheder for at fremskaffe risikovillig kapital til fremme af investeringer i iværksættervirksomheder, i små virksomheder og i småskibsfarten. At det står dårligt til her, kan vi også læse i erhvervsredegørelsen, hvoraf det fremgår, at danske iværksætter- og småvirksomheder ikke har så stor overlevelsessevne, som tilsvarende virksomheder har i andre lande.

En væsentlig grund hertil er, at egenkapitalens andel er faldet væsentligt i Danmark, mens den er uændret i andre europæiske lande. Faldet har haft som konsekvens, at virksomhederne er mindre risikovillige, hvilket har betydet, at udviklingspotentialer i små og mellemstore virksomheder ikke har kunnet udnyttes fuldt ud – til skade for beskæftigelsen og eksporten.

Socialdemokratiet er derfor enig med forslagsstillerne om betydningen af udviklingselskaber. Derfor var vi da også glade for, at SF gav tilslutning til det forslag, som blev fremsat sidste år. Og som ministeren her har nævnt det, er vi faktisk i den situation, at der er etableret 15 udviklingselskaber, og vi ved også, at endnu flere er i støbeskeen.

Når vi ikke nu kan støtte oprettelsen af private udviklingselskaber, skyldes det, at vi først vil se, hvordan den gældende ordning former sig. Jeg kan derimod sige til SF, at Socialdemokratiet er enig med ministeren i, at det ville være en styrkelse af udviklingselskaberne, hvis private investorer blev stimuleret til at medvirke til at skaffe risikovillig kapital.

Og denne side af forslaget vil vi gennem et seriøst udvalgsarbejde få vurderet såvel de erhvervmæssige som de skattemæssige konsekvenser af, så der alligevel kan komme et billede frem, hvor vi kan se, om der er nye muligheder og andre initiativer, som vi bør tage for at støtte vores udviklingselskaber.

Svend Erik Hovmand (V):

Må jeg indledningsvis sige, at det, tror jeg, er kendt af enhver, at det helt afgørende spørgsmål i denne debat er at sikre en fornuftig forrentning af egenkapitalen.

Så længe man ikke får styrket indtjeningsmuligheden, får man ikke flere eller større investeringer i private virksomheder. I et frit samfund vil kapitalen altid søge derhen, hvor forrentningen er størst. Derfor er regeringens skattereform fra forrige år et kvælertag på de mindre og de